

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS
ELNÖKE**

Előterjesztés

a Vármegyei Közgyűlésnek

**a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat 2019-2024. évi
Gazdasági Programjának felülvizsgálatáról**

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény** 116.§-a szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti.

A program az önkormányzat átfogó, az önkormányzat testülete és hivatala választási ciklusra szóló **gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentuma**, amely meghatározza a munkavégzés kereteit.

A 2019-2024-es önkormányzati ciklusra szóló Gazdasági Programot a Közgyűlés az 5/2020. (II.14.) számú határozatával fogadta el.

A Közgyűlés a 2022. november 11-ei ülésén került beterjesztésre a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Öntözésfejlesztési Stratégia felülvizsgált dokumentuma. A felülvizsgált öntözésfejlesztési dokumentum a szélsőséges hidrometeorológiai és természet-földrajzi adottságok, felszíni és felszín alatti vízbázisok, a vízigények, a műszaki infrastrukturális háttér, a kiépítettség figyelembevételével megfogalmazott rövid-, közép-, és hosszútávú célkitűzéseket határozza meg.

A stratégiai dokumentum elfogadásával egyben a Közgyűlés elrendelte a gazdasági program felülvizsgálatát. Az öntözésfejlesztés mint gazdasági és klímavédelmi érdek, továbbá a nemzetközi háborús és gazdasági válságból adódó települési és vármegyei energia racionalizálás (megújuló, geotermikus) minél hatékonyabb kihasználásából adódó feladatok beépítésre kerültek (dólt betűvel) a mellékelt Gazdasági Programba.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a 2019-2024-as önkormányzati ciklusra szóló felülvizsgált Gazdasági Programot vitassa meg és hozza meg döntését.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés ..../2023. (II.10.) számú határozata a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat 2019-2024. évi Gazdasági Programjának felülvizsgálatáról.

A Vármegyei Közgyűlés a „Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat 2019-2024. évi Gazdasági Programja” című dokumentumot – mint a testületi és hivatali munka jelen önkormányzati ciklusra szóló alapidokumentumát – a **melléklet** szerinti tartalommal elfogadja.

Erről:

1. Vármegyei Közgyűlés tisztségviselői
2. Vármegyei címzetes főjegyző
3. Irodavezetők

értesülnek.

Szolnok, 2023. január 30.

Hubai Imre

Készítette:

Páldi Tamás irodavezető
Térségfejlesztési és Külügyi Iroda

Ellenőrizte:

Dr. Molnár Zoltán
vármegyei aljegyző, irodavezető
Közgyűlési és Pénzügyi Iroda

Határozati javaslat törvényes:

Rentzné Dr. Bezdán Edit
vármegyei címzetes főjegyző

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat
2019-2024. évi
Gazdasági Programja

Elfogadta:

a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés
.../2023. (II.10.) számú határozatával

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Bevezetés	3
II.	Célkitűzések	4
III.	Feladatok	4
	1. Kiegyensúlyozott gazdálkodás	4
	2. A vármegyefejlesztés folyamatossá tétele	6
	3. Kapcsolatrendszer új alapokra helyezése	7

I. Bevezetés

A 2012. év a hazai önkormányzatok életében jelentős fordulatot hozott, különösen igaz ez a megyei önkormányzatokra. A törvényi szabályozás szerint „A vármegyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározott **területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat** lát el.”

Az önkormányzati törvény 116.§-a szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A dokumentumnak tartalmaznia kell mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat a vármegyei fejlesztési elképzelésekkel és az önkormányzati költségvetési lehetőségekkel összhangban, amelyek a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat által ellátandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A program tehát az önkormányzat átfogó, a közgyűlés és a hivatal választási ciklusra szóló gazdasági és stratégiai tervdokumentuma, amely meghatározza a munkavégzés kereteit.

A megyei önkormányzatok megkapták a **2014-2020** közötti Európai Unió fejlesztési ciklusra való **megyei felkészülés végzésének tervezői jogosítványait**, továbbá hangsúlyos szerepet kaptak a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)** megyére dedikált kerete felhasználása megalapozásában, előkészítésében, végrehajtásában és a kapcsolódó döntési folyamatokban.

A **TOP keretében megvalósuló fejlesztések eredményei** és az elmúlt fél évtized **társadalmi-gazdasági folyamatai** képezik az alapot, amelyre építkezhetünk a következő időszakban és egyúttal mutatják a megoldandó feladatokat is.

Amire építkezhetünk:

- kedvező földrajzi fekvés, a főváros közelsége,
- iparosodottság,
- fejlett mezőgazdaság,
- kedvező infrastruktúra és szennyezetlen környezet,
- jó színvonalú humánszolgáltatások,
- mobilizálható munkaerő-tartalék,
- hangsúlyos térségi és helyi identitás.

Amit meg kell oldani:

- népességcsökkenés lehetséges lassítása,
- lakosság egészségi állapotának és képzettségének javítása,
- foglalkoztatás teljessé tétele,
- megye keleti felének felzárkóztatása,
- klímaváltozásra való felkészülés,
- térségi és településközi kooperáció erősítése.

II. Célkitűzések

A vármegye fejlődésének eddigi eredményei és sajátosságai figyelembevételével csak a megkezdett út folytatása lehet az alapcél.

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat **stratégiai célja** a választási ciklusra:

**a vármegye felzárkózása térségileg differenciált folytatásának elősegítése
a területi önkormányzatiság eszközeivel.**

Ezen belül kiemelendő:

- a vármegyei önkormányzat gazdálkodásának stabilizálása,
- a mindenkori feladatokhoz igazodó testületi, hivatali és vállalkozási struktúra kialakítása,
- a dinamikus térségek fejlődési ütemének megőrzése,
- a Tiszántúli lassú zónák új szerepének kialakítása a területi munkamegosztásban,
- a Vármegyei Önkormányzat partnerségi viszonyainak ártértékelése a társadalmi beágyazottság erősítése érdekében,
- a területi koordináció megújítása,
- *öntözésfejlesztési stratégiai program megvalósulásának elősegítése,*
- *energiaracionalizálási, energiahatékonysági beavatkozások növelése.*

III. Feladatok

1. Kiegyensúlyozott gazdálkodás

A Vármegyei Önkormányzat – mint az államháztartás része – pénzügyi-gazdasági helyzete vonatkozásában nem függetleníthető a makrogazdasági folyamatoktól:

- meghatározóak a makrogazdasági mutatók: a GDP, az infláció mértéke, a közösségi fogyasztás lehetőségének arányai és a beruházási ráta;
- a jogszabályok alapján ellátandó közszolgáltatási feladatok összetétele és mértéke.

A költségvetési politika kiemelt területei az éves költségvetési törvényekben változhatnak, ami folyamatos alkalmazkodást igényel. A vármegyei Önkormányzat által vállalt feladatok megvalósítása évente a költségvetési rendeletben realizálódik, a tényleges pénzügyi lehetőségektől és a pályázati forrásoktól függően.

A vármegyei Önkormányzat költségvetésének kiadási lehetőségeit és korlátait döntően meghatározták az ellátandó feladatokhoz kapcsolódó források:

- a központi költségvetésből kapott működési támogatás;
- a saját bevételek mértéke;
- a pályázati források és feltételek.

A Vármegyei Önkormányzat 2012-től a Magyar Államkincstárnál köteles vezetni a fizetési számláját, hitelfelvételre nem jogosult.

A vármegyei önkormányzatok finanszírozása 2012. év óta központi feladatalapú támogatással történik, amely alapvetően meghatározta a működési kiadásokat és a likviditási helyzetet.

A hatékony és racionális gazdálkodás folyamatosan szükségessé teszi:

- **a célszerű, hatékony, költségtakarékos, *energiahatékony* struktúrák kialakítását;**
- **a kiadások, kötelezettségvállalások folyamatos elemzését, felülvizsgálatát.**

A gazdálkodásban továbbra is biztosítani kell az alábbi **államháztartási és számviteli alapelveket:**

- pénzügyi egyensúly megtartása,
- működőképesség biztosítása,
- kötelező feladatok ellátása,
- a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti kötelező juttatások biztosítása,
- a halaszthatatlan fejlesztési és felújítási feladatok végrehajtása,
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása,
- a tervezés és beszámolás teljes körűsége és nyilvánossága.

Racionális gazdálkodással és a pályázatok teljes körű feltárásával lehet biztosítani a Vármegyei Önkormányzat működőképességét. Az egyensúly megteremtése érdekében a **feladatokat rangsorolni és racionalizálni** szükséges.

A Vármegyei Önkormányzatnál a belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végzi az ellenőrzéseket. Az önkormányzat célkitűzései határozzák meg a kapcsolódó **belső ellenőrzési célokat.**

A feladatrendszerhez kell igazítani az ellenőrzési feladatokat is. Az ellenőrzésnek elemezni, vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, az elszámolások megfelelőségét, a beszámolókat valódiságát. A feladatok ellátásánál a gazdaságos és költségtakarékos prioritásoknak kell érvényesülnie, ezért elsődlegesen pénzügyi, gazdaságossági és teljesítményellenőrzésekre van szükség.

A belső ellenőrzés feladata elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.

Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, az ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása súlyponti feladatot képez.

2. A Vármegyefejlesztés folyamatossá tétele

Az előző időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) megyei keretének felhasználását szabályozó Megyei Integrált Területi Program (ITP) megvalósítása során kialakult az **előkészítés, döntés-előkészítés és a végrehajtás új mechanizmusa**. Ez alapvetően megújította, megerősítette a Vármegyei Önkormányzat területi koordinációs szerepét és lehetőséget ad új feladatok felvállalására is.

Az önkormányzati ciklus meghatározó feladata lesz a **2014-2020-as Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) befejezése és lezárása**.

Ezen belül:

- biztosítani kell valamennyi támogatást nyert projekt eredményes megvalósulását a projektfelügyeleten keresztül,
- el kell érni a TOP megyére dedikált kerete és az átengedett központi TOP többletforrások maximális felhasználását,
- teljesíteni kell a vállalt eredményességmérési indikátorokat,
- eredményesen kell lezárni a Vármegyei Önkormányzat saját fejlesztési projektjeit,
- fel kell készülni a kedvezményezettekől esetlegesen érkező egyedi projektmegvalósítási problémák kezelésére.

A másik számottevő feladat a **2021-2027-es fejlesztési ciklus előkészítése**.

Ennek keretében:

- módosítani kell a Megyei Területrendezési Tervet,
- ki kell dolgozni a Vármegyei Területfejlesztési Koncepciót,
- a lehetőségekhez igazodva ki kell alakítani a Vármegyei Területfejlesztési Programot,
- folytatni kell a Megyei Klímastratégia és a Megyei Foglalkoztatási Paktum megvalósítását,
- szükség szerint ki kell dolgozni egyes térségek (pl. Tiszántúli belső perifériák) és ágazatok (környezetvédelem, turizmus) fejlesztési dokumentumait,
- **hatékonyabb szerepvállalást kell megvalósítani az energiaracionalizálás és az öntözésfejlesztési feladatokban.**

Új típusú feladat lehet a kevésbé fejlett térségek felzárkózásának közvetlen segítése a Vármegyei Önkormányzat saját fejlesztésein keresztül. Ezek elsősorban a gazdaságfejlesztéshez, illetve a gazdasági infrastruktúrához kapcsolódhatnak. Ezen túlmenően minden segítséget meg kell adni a Tisza-tavi kiemelt turisztikai térségben megvalósuló hazai finanszírozású fejlesztésekhez.

A kialakult gyakorlathoz igazodva figyelemmel kell kísérni a vármegye **társadalmi-gazdasági fejlődésének alakulását** az érintett ágazati állami szervezetek beszámolóin keresztül.

Szakmai kezdeményezéseket kell tenni:

- a vármegye állami közúthálózata felújításának folyamatossá tétele érdekében,
- az M4 vármegyei szakasza szabványos kapacitással történő mielőbbi megvalósításáért,
- a 32., a 34. és a 442. számú főutak felújítása érdekében,
- a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (VTT) teljes körű megvalósításáért,
- az elmúlt évtizedekben megvalósult közmű hálózatok (ivóvíz, szennyvíz, belvíz, gáz- és elektromos) szükséges felújítása érdekében,
- az egészségügyi alap-, járó- és fekvőbeteg ellátás feltételeinek javításáért,
- a közoktatás és a felsőoktatás fejlesztéséért,
- a helyi társadalom erőteljes bevonásával történő település- és településképfel fejlesztés céljából („településfejlesztés közakarattal”)
- *az öntözésfejlesztési stratégiai dokumentumban foglalt fejlesztések megvalósítására,*
- *a települési, vármegyei energetikai projektek segítésében, kiemelten a megújuló és geotermikus potenciál kiaknázására.*

3. Kapcsolatrendszer új alapokra helyezése

A Vármegyei Önkormányzat korábban kialakult hazai, nemzeti és nemzetközi kapcsolatrendszere jelentős mértékben átalakult és átértékelődött az előző önkormányzati ciklusban, alapvetően az erre a célra fordítható források jelentős csökkenése miatt. Ez tény, valamint a Vármegyei Önkormányzat valóssá vált területi fejlesztési centrum szerepe szükségessé teszi a **kapcsolatrendszer racionalizálását**.

A hagyományos eszközök és formák mellett bátran kell élni az újakkal is, kifejezve a **Vármegyei Önkormányzat nyitottságát a minden irányú partnerségben**, amely szolgálja a **társadalmi beágyazottság növelését és erősítését**.

A korábbi kapcsolatrendszerből **megőrizendő:**

- a regionális és a vármegyei konzultációs fórumok,
- a Tisza-menti és a Tisza-tavi együttműködés,
- a szomszédos országok magyarlakta területeivel való kapcsolattartás,
- a keleti nyitás,
- a Vármegyei Önkormányzat kitüntető díjainak és kitüntető címeinek rendszere,
- a Vármegyei Értéktár,
- az egészségügyi szűrőprogramok,
- a sportszervezési feladatok,
- az esélyegyenlőség általános biztosításának elősegítése,
- a Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat munkájának szakmai segítése.

Új elem lehet a kapcsolatrendszerben:

- a vármegyében működő kormányzati szervezetekkel, vállalkezási szerveződésekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, egyes társadalmi és üzleti csoportokkal való együttműködés szervezetté és rendszeressé tétele,
- a médiával kialakított együttműködés értékalapú fejlesztése,
- a Vármegyei Önkormányzat közösségi médiában való megjelenésének erősítése,
- a V4 országok területi önkormányzataival való kapcsolat kialakítása, újragondolása.

Szolnok, 2023. február 10.